

Associació
per a l'estudi
del moble

[Ficha 17]

Fecha: 11 de abril de 2012
Autor/es de la ficha: Àngels Creus Tuebols.
Nombre genérico: Civil. Doméstico.
Nombre del objeto: Silla CH24.
Estilo: Nórdico.
Datación: Siglo XX, 1950-1955.
Lugar de construcción: Países nórdicos.
Autor/es-firmado: Hans J. Wegner.
Calidad: Buena.
Medidas totales: 77 x 48 x 48 cm.
Otras medidas: Alto asiento 44 cm.
Materiales: Madera de roble en la estructura. Fibra de papel kraft en el trenzado del asiento.
Sistema de construcción: Travesaño superior ensamblado a los montantes y a la pala central. Montantes, ensamblados a este travesaño, a los del asiento y a los de la chambrana. Pala unida al travesaño superior y al del asiento. Travesaños del asiento unidos a la pala, a los montantes traseros y a las patas delanteras. Patas delanteras ensambladas al asiento y a los travesaños de la chambrana.
Técnicas decorativas: Torneado. Madera curvada. Trenzado.
Elementos representados: No.
Inscripciones y marcas: En el reverso del travesaño trasero del asiento, con sello inciso sobre madera, MADE IN DENMARK BY CARL HANSEN & SON ODENSE DENMARK.
Descripción: Silla construida en madera curvada, secciones torneadas y asiento trenzado con papel kraft. El travesaño superior del respaldo se curva arqueado por encima los montantes y la pala central. Los montantes se prolongan de manera sinuosa hasta el asiento para configurar las patas traseras en ligera caída. La pala central dibuja una V con cierta inclinación. Cuatro travesaños dan forma al asiento que se trenza al aire con fibra de papel kraft. El reverso de la trasera del asiento acoge el sello inciso con la inscripción MADE IN DENMARK BY CARL HANSEN & SON ODENSE DENMARK. Las patas delanteras,

de fuste cónico, se unen a las traseras mediante chambrana corrida, con los travesaños de los lados de sección plana y el frontal y trasero, torneados.
Estado de conservación: Bueno.
Restauraciones: No se observan.
Estudio: Josep M. Ibarz Serrat, importador y comercializador de muebles y lámparas modernas, presenta la silla CH24 y nos introduce en el método productivo y la corriente estética del mueble nórdico de mediados del siglo XX. La silla, responde al modelo diseñado el año 1950 por Hans Jørgensen Wegner (1914-2007). Un gran ebanista amante de la madera, que se convierte en diseñador para introducir en el mercado internacional el tratamiento personal de la materia prima que, de manera totalmente artesanal, aplica al diseño del mueble. Condición que le lleva a decantarse por un trabajo intenso de investigación en la búsqueda científica de nuevas técnicas constructivas y productivas basadas en el funcionalismo orgánico de corte sencillo y en la calidad de los materiales escogidos que aplica manualmente bajo una óptima perfección de acabados.
 Se introduce en el mundo del diseño de la mano de Arne Jacobsen y Erik Møller, con quien trabaja hasta que se establece por su cuenta el 1943. Cuando a partir de entonces, ya es considerado a nivel mundial como uno de los diseñadores más creativos y productivos del mobiliario danés.
 En relación a los muebles que creaba, decía, *tenían de ser tan simples y genuinos como fuera posible para mostrar lo que podemos crear con nuestras manos, para tratar de dotar de vida a la madera, para darle espíritu y vitalidad*

y para que las cosas sean tan naturales que solamente puedan ser obra nuestra. Lo que significó un trabajo reflexivo en la constante búsqueda de excelentes materiales naturales con los que produjo iconos del diseño, en una política de empresa ya sensibilizada y comprometida con el medio ambiente.

Le fascina la madera curvada y acaba obteniendo el dominio total de la técnica, condición que le permite lograr hacer piezas continuas sin elementos superpuestos, mediante el uso de hornos de vapor y de las correspondientes cámaras de secado. Alcanzando el reconocimiento internacional del sector, en contraposición a la corriente del formalismo geométrico que dictaba el movimiento moderno. El travesaño superior del respaldo de la silla que estudiamos se realiza en una sola pieza curvada, sin uniones, así como la curva sinuosa que forman los montantes en prolongación para configurar las patas traseras en suave

caída. Ambas soluciones idóneas que facilitan la reducción de uniones a la vez que aligeran la silueta y aportan rigidez. Modelos inspirados en los antiguos diseños orientales de la dinastía Ming. Que se construían en talleres relativamente pequeños que Wegner, personalmente, visitaba con frecuencia para seguir de cerca la calidad y los acabados de la producción. Se utilizaba madera maciza de roble o de haya, aunque más tarde también se utilizó la de fresno. Maderas, todas ellas de tonalidades claras, de uso tradicional en los países escandinavos. Los diseños de Wegner acapararon numerosos premios. Su palmarés recoge cerca de mil diseños de los cuales quinientos se editaron y ciento treinta se siguen editando como diseños atemporales. El modelo PP503, conocido como "Chair", fue el que coprotagonizó el decisivo debate entre Nixon y Kennedy el año 1960. Los años sesenta fue su década más produc-

tiva. Trabajaba con seis talleres distintos. Carl Hansen fue uno de los maestros ebanistas con quien trabajó y quien, desde 1950, produce la silla CH24. Hoy en día, la empresa Carl Hansen & Son sigue fabricándola y comercializándola como el modelo más popular de la firma. Se construye en madera de arce, fresno, haya, roble, cerezo o nogal, en los distintos acabados al jabón, barniz, al aceite blanco o teñida, con el asiento trenzado al natural o negro, con un plazo de entrega de cuatro a seis semanas y a un precio de 765 euros más IVA. De este modelo, en el transcurso del tiempo, se han realizado más de ochocientos mil unidades. Erik Jørgensen, PP Mobler o Stolefabrik Fredericia son fabricantes que, igualmente a día de hoy, siguen comercializando sus diseños. El asiento se trenza con fibra de papel kraft. Fibra de origen vegetal y de aspecto sencillo que ofrecía gran resistencia a la hora de ser tensado como elemento sujetador del asiento. Se utilizaba 1,20 cm. de largo de cordón trenzándose mediante la incursión de pequeñas clavijas, que ayudaban a fijarlo, en un promedio de tres horas de trabajo por asiento. Empezando por los extremos para acabar por el centro y en algunos modelos el asiento se tapizaba con piel. El acabado de las sillas de las primeras ediciones consistía en un recubrimiento natural de una capa de cera o aceite, que más tarde se sustituye por una capa al jabón que les confiere el característico aspecto blanquecino. La silla que nos ocupa presenta el acabado natural y suave a la cera, lo que permite datar su construcción entre 1950 y 1955. El tapón caliente, sellado directamente en la madera, también la autentifica. Las imitaciones muestran etiquetas y no el sello. Como generalmente los asientos se muestran trenzados con enea y no con la característica fibra de papel Kraft, se construyen con otras maderas o se

recubren con distintos acabados. Es un modelo de silla de brazos atemporal que resume plenamente la filosofía de su creador, quien la diseñó ligera en una extrema simplificación de formas para ser construida artesanalmente con materiales naturales pero, sobre todo, concebida para ser una pieza funcional y utilitaria, como él mismo manifestaba. *Una silla no está acabada hasta que no se convierte en silla para que alguien se siente encima.*
Localizaciones anteriores: Mercado internacional.
Localización actual: Barcelona. Conviene.
Piezas similares: Carl Hansen & Son. www.carlhansen.com ■

BIBLIOGRAFIA

- FELL, CHARLOTTE & PETER. *Design del siglo XX*. Taschen, Italia, 2004.
- OGA, NORIYOSUKE. *Hans J. Wegner's 100 Chairs*. Japan, 2002.
- RODRÍGUEZ BEJINS, SOFÍA. *Diccionario de mobiliario*. Ministerio de Cultura, Madrid, 2006.
- WORLD, ANDREW. *Chairs 50 años de diseño y una historia que contar*. BBA Libros S.A., España, 2007.

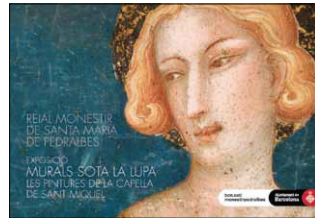
Data: 11 d'abril de 2012
Autor de la fitxa: Àngels Creus Tuéobols.
Nom genèric: Civil. Domèstic.
Nom de l'objecte: Cadira CH24
Estil: Nòrdic.
Datació: Segle XX, 1950 - 1955.
Lloc de construcció: Països nòrdics.
Autor/s-signat: Hans J. Wegner.
Qualitat: Bona.
Mides totals: 77 x 48 x 48 cm.
Altres mides: Alt seient 44 cm.
Materials: Fusta de roure per a l'estructura. Fibra de paper kraft per al trenat del seient. **Sistema de construcció:** Traverser superior emmetxat als muntants i a la pala central. Muntants, emmetxats a aquest traverser, als del seient i als de la xambrana. Pala unida al traverser superior i al del seient. Traversers del seient units a la pala, als muntants de darrere i a les potes davanteres. Potes davanteres emmetxades als traversers del seient i als de la xambrana.
Tècniques decoratives: Tornejat. Fusta corbada. Trenat.
Elements representats: No.
Inscripcions i marques: En el revers del traverser de darrere del seient, amb segell incís sobre la fusta, MADE IN DENMARK BY CARL HANSEN & SON ODENSE DENMARK.
Descripció: Cadira construïda en fusta corbada, parts tornejades i seient trenat amb fibra de paper kraft. El traverser superior del respallter es corba per damunt dels muntants i a la pala central. Els muntants es prolonguen de manera sinuosa fins el seient, per configurar-ne les potes de darrere en lleugera caiguda. La pala central dibuixa una v amb certa inclinació. Quatre traversers donen forma al seient trenat a l'aire amb la fibra de paper. El revers del darrere del seient acull el segell incís amb la inscripció MADE IN DENMARK BY CARL HANSEN & SON ODENSE DENMARK. Les potes davanteres, de fús cònic, s'uneixen a les de darrere mitjançant una xambrana correguda, amb els traversers dels costats de secció plana i el frontal i darrere tornejats.
Estat de conservació: Bo.
Restauracions: No s'hi aprecien.
Estudi: Josep M. Ibarz Serrai, importador i comercialitzador de mobles i lluminàries modernes, presenta la cadira CH24 i ens introdueix en el mètode productiu i el corrent estètic del moble nòrdic de mitjans del segle XX. La cadira correspon al model dissenyat l'any 1950 per Hans Jørgensen Wegner (1914-2007). Un ebenista gran amant de la fusta, que es converteix en dissenyador per introduir en el mercat internacional el tractament personal de la matè-

ria primera que, de manera artesanal, aplica al disseny del moble. Aquesta condició l'aboca a un treball intens d'investigació en la recerca de noves tècniques constructives i productives basades en el funcionalisme orgànic de tall senzill i en la qualitat dels materials escollits que manualment aplica sota una òptima perfecció d'acabats. S'introdueix en el món del disseny de la mà de Arne Jacobsen i Erik Møller amb qui treballa fins que s'estableix pel seu compte el 1943. A partir de llavors ja es considera un dels dissenyadors més creatius i productius del mobiliari danès a nivell mundial. Referent als mobles que creava, deia que *havien de ser tan simples i genuïns com fos possible, per mostrar el que podem crear amb les nostres mans, per tractar de dotar de vida la fusta, per donar-li esperit i vitalitat i perquè les coses siguin tan naturals que només puguin ser obra nostra*. El que significa un treball reflexiu en la constant recerca d'excel·lents materials naturals amb els que va produir icones del disseny, en una política d'empresa ja sensibilitzada i compromesa pel que fa el medi ambient. Li fascina la fusta corbada i va acabar obtenint el domini total de la tècnica, la qual cosa li va permetre fer peces contínues sense elements superposats mitjançant l'ús dels forns de vapor i les corresponents càmeres d'assecat, aconseguint el reconeixement internacional del sector en contraposició al corrent del formalisme geomètric que dictava el moviment modern. El traverser superior del respallter de la cadira que estudiem està fet d'una sola peça corbada, sense unions, així com la corba sinuosa dels muntants que es prolonguen per configurar-ne les potes de darrere en suau caiguda. Ambdues solucions idòniques que faciliten la reducció d'unions a la vegada que alleugeren la silueta i la fan més rígida. Models inspirats en els antics dissenys orientals de la dinastia Ming. Construits en tallers relativament petits que Wegner visitava sovint per seguir de prop la qualitat i els acabats de la producció. S'utilitzava la fusta massissa de roure o la de faig, encara que més tard també s'utilitza la de freixe. Fustes, totes de tonalitats clares, d'ús tradicional en els països escandinaus. Els dissenys de Wegner van acaparar nombrosos premis. El seu palmarès recull prop d'un mil·ler de dissenys dels quals es van editar cinc-cents i cent trenta se segueixen editant com a dissenys intemporals. El seu model PP503, conegut com la "Chair", va ser el que va coprotagonitzar el decisiu debat televisiu entre Nixon i Kennedy l'any 1960.

Els anys seixanta va ser la seva dècada més productiva. Treballava amb sis tallers diferents. Carl Hansen va ser un dels mestres fusters amb qui va treballar i qui, des de 1950, ja produïa la cadira CH24. Avui en dia, l'empresa Carl Hansen & Son, encara la fabrica i la comercialitza com el model més popular de la firma. Es construeix en fusta d'erable, freixe, faig, roure, cirerer o noguera, amb els diferents acabats al sabó, envernissat, a l'oli blanc o tenyida, amb el seient trenat al natural o negre, amb un termini d'entrega de quatre o sis setmanes i a un preu de 765 euros més IVA. Al llarg del temps, d'aquest model s'han fet més de vuit-cents mil unitats. Erik Jørgensen, PP Mobler o Stolefabrik Fredericia són altres fabricants que igualment encara comercialitzen els seus dissenys. El seient es trenca amb fibra de paper kraft, fibra d'origen vegetal i d'aspecte senzill que ofereix una gran resistència a l'hora de ser tensat com a element sostenidor dels seients. S'utilitzava un 1,20 cm. de llarg de cordó que s'anava trenant mitjançant la incursió de petites metxes que ajudaven a fixar-lo, en una mitjana d'unes tres hores de treball per seient. Es començava pels extrems per acabar pel centre i en alguns models el seient s'entapissava en pell. L'acabat de les cadires de les primeres edicions consistia en un recobriments natural d'una capa de cera o oli, que més tard se substituïen per una capa de sabó que els conferia el característic aspecte blanquinós. La cadira que ens ocupa presenta el natural i suau acabat original a la cera, el que permet datar la seva construcció entre 1950 i 1955. El tampo escaflat i segellat directament a la fusta també l'autentifica. Les imitacions duen etiquetes i no el segell. Així com generalment els seients es mostren trenats en boga i no amb la característica fibra de paper Kraft, es construeixen amb altres fustes o es recobreixen amb altres acabats. És un model de cadira de braços intemporal que resumeix plenament la filosofia del seu creador, qui va dissenyar lleugera, en una extrema simplificació de formes, per ser construïda artesanalment amb materials naturals però, sobretot, pensada per ser una peça funcional i utilitària com ell mateix manifestava. *Una cadira no està acabada fins que no es converteix en cadira perquè algú s'hi assegui damunt*.
Localitzacions anteriors: Mercat internacional
Localització actual: Barcelona. Conviure.
Peces similars: Carl Hansen & Son. www.carlhansen.com

Aquesta és una de les fitxes de catalogació que es treballen a les Jornades d'Estudi del Moble que es celebren cada mes a l'Associació.

mariona velasco
reixetaire i encordadora
 c/vent 41, 08031 barcelona
 tel.636 245 606
www.reixeta.com

PALAU ANTIGUITATS
 Carrer de Gràcia, 1
 08012 Barcelona
 Tel. +34 932 376 158
www.palauantiguitats.com
info@palauantiguitats.com

ibertrac,
control de plagues,
 POSA AL SEU ABAST ELS TRACTAMENTS MÉS ESPECIALITZATS PEL CONTROL DE INSECTES DE LA FUSTA
 ATMOSFERA MODIFICADA
 TECNOLOGIA MICROONES
 TRACTAMENTS QUÍMICS
 TRACTAMENTS AMB ESQUERS
 SERVEI DE MONITOREIG

it ibertrac
 DES DE 1977
CONTROL DE PLAGUES

934 393 104 - 934 304 301
www.ibertrac.com / www.termitas.net
 Loreto, 13 - 15 D - 08029 Barcelona